

flaget under Nr. 5 om Sorø Academies Tilskud til Landbohøjskolen ikke kom til Afstemning her, men under Cultusministeriets Budget, hvor det efter hans Mening nærmest havde hjemme. Det forekommer ogsaa mig, at det vil være paa Cultusministeriets Budget, at denne Post egentlig maatte finde sin Afgjørelse. Smidertid kan der vel svares den høitagtede Indenrigsminister, at det i alt Fald tillige vilde være nødvendigt, at denne Beslutning fik et Udtryk ogsaa i § 19, og jeg kan allsaa ikke see, at der formaliter lader sig indvende Noget imod, at Spørgsmaalet er blevet bragt frem her af det ærede Udvalg. Derimod synes det mig, at der i Realiteten lader sig anføre meget gode Grunde imod det Forslag, der er stillet om at forhøje Sorø Academies Bidrag til Veterinair- og Landbohøjskolen fra 10 til 15,000 Rb. Saaledes som Forslaget er stillet, maa det jo antages, at dets Virkning vil være den, at der i Finantsloven under § 19 III. A. 2. skal istedetfor „Sorø Academies Bidrag . . . 10,000 Rb.“ opføres „Sorø Academies Bidrag . . . 15,000 Rb.“, saa der allsaa paa denne Maade vil blive at fradrage den Sum, som Landbohøjskolen koster Staten, en noget større Sum, end i Finantsloven er opført, med andre Ord, at der til det forøgede Tilskud fra Sorø Academi svarer en Besparelse eller en Formindstelse af Tilskud for Statskassen. Men dersom de Herrer ville see den Motivering, dette Forslag har faaet i Udvalgets Betænkning under Nr. 8, ville De vistnok blive lidt overraskede ved at finde, hvor lidet den Grund, som der anføres, i Virkeligheden synes at kunne drage en saadan Slutning efter sig. Udvalget udtaler nemlig som sin Mening, at det Bidrag, der af Sorø Academi udredes til den kongelige Veterinair- og Landbohøjskole, „paa Grund af den fremadskridende Udvikling i den ved Højskolen givne Undervisning i Landbruget“ bør forhøjes. Jeg er særdeles glad ved at see denne Anerkjendelse af et Institut, om hvilket jeg nærer de allerbedste Forestillinger, og Intet kan være glædeligere end dette, at see Udvalget selv hbe denne Skole, som har havt saamange Vanskeligheder at kæmpe mod, en Anerkjendelse; men det forekommer mig, at naar man hder den denne Anerkjendelse

og vil støttede Noget derpaa, skulde det da i alt Fald være en Fordeel, som Skolen selv kom til at mærke. Om der imidlertid paa de Dalsere, Skolen faaer til sin Understøttelse, staaer Sorø Academies Mærke istedetfor Statskassens Mærke, forøger ikke Dalernes Værdi; Skolen bliver lige rig eller fattig, enten den faaer disse 5,000 Rb. af den ene eller den anden Kasse, saa det forekommer mig allsaa ikke at være ganske klart, naar man motiverer sit Forslag om at omlægge 5,000 Rb. af de Penge, Skolen koster, derved, at den er fredeen fremad med Hensyn til Undervisningen i Landbruget. Men det hedder derpaa videre i Motiveringen, at Udvalgets Fleertal paa Grund deraf „indsætter, at Sorø Academies Bidrag, som grunder sig paa Academiets Forpligtelse til at holde et Landvæseninstitut“, skal forhøjes. Jeg troer, at dette er en Feiltagelse; jeg troer ikke — og jeg er dog ikke ganske ubekendt med Academiets Historie —, at der eksisterer nogen „Forpligtelse“ for Sorø Academi til at „holde et Landvæseninstitut“. Der findes ikke noget mig bekendt Datum, hvorpaa en saadan Forpligtelse kunde støttes. Man kunde vel endogsaa sige, at dersom der her skulde spørges om Forpligtelse eller Ret, var der suarere taget Noget fra Sorø Academi derved, at man havde undladt at opfylde en i tidligere Tider lagt Plan om at stifte en Landbohøjskole ved Sorø, end man egentlig kunde sige, at der paahviler det nogensomhelst Forpligtelse til at understøtte et Institut, der ligger andre Steder end i Sorø selv. Det forekommer mig saaledes, at i Modsætning til, hvad der ellers er det sædvanlige ved Finantsudvalgets Betænkning, virkelig ikke her Præmisses og Conclusion falde sammen, og da Forholdet nu er saaledes, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Verg) berørte, at der er steet Skridt til at bringe under Overveielse det Spørgsmaal, hvad der skal see for paa en slydestgjørende Maade at anvende de Midler, der findes ved Sorø Academi, til at opfylde de Opgaver, der ere stillede dette Institut, vilde det være noget Besynderligt i et Dieblit som dette, hvor det ikke er oplyst, at Statskassen er i særdeles Trang, uden videre at forhøje denne ene Post med 50 pCt. Det